

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
23253 Китайська мова і література та переклад, англійська мова,
рівень вищої освіти Бакалавр,
спеціальність 035 Філологія

Заперечення і коментарі:

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p>	<p>Слабкі сторони та недоліки: Побаження здобувачів, випускників, роботодавців та зовнішніх рецензентів збираються під час усних бесід, ЕГ не надано доказів документальної фіксації конкретних пропозицій стейкхолдерів щодо цілей та ПРН ОПП</p> <p>Рекомендації: ЕГ рекомендує щорічно організувати спільні зустрічі всіх стейкхолдерів з проектною групою з метою внесення та фіксації конкретних побажань щодо цілей та ПРН ОПП з їх подальшим обговоренням на засіданні кафедри.</p> <p>ФК 15, ПРН 20-22 формуються лише вибірково блоком 1, ФК 16, ПРН 23-25 - вибірково блоком 2.</p> <p>Рекомендації ЕГ: До 01.09.23 р. сформулювати додаткові ПРН та ФК таким чином, щоб вони формувались обома ВБ.</p>	<p>1. Як зазначено у відомостях СО, на етапі формулювання цілей ОП проектна група спілкувалася зі старшокурсниками й випускниками (зазвичай в усній формі), які висловлювали свої міркування та пропозиції щодо змісту програми та методів викладання. Основним запитом, який відтак постав відправною точкою для розробки дисциплін у новій ОП, було збільшення кількості практично застосовних для майбутньої професійної діяльності дисциплін.</p> <p>Під час функціонування ОП робоча група декілька разів зверталась до зовнішніх рецензентів-роботодавців (експертній групі було надано Витяг з протоколу 16 від 09.06.2021 та Витяг з протоколу 11 від 25.05.2022); експертній групі також були надані (за запитом ЕГ) покликання на щорічні науково-методичні семінари викладачів китайської мови, що організуються відділом освіти та культури Посольства КНР в Україні та Українською асоціацією викладачів китайської мови, де НПП та робоча група ОПП неодноразово приймали участь, і які об'єднують декілька груп стейкхолдерів (академічна спільнота, потенційні роботодавці); експертній групі також були надані результати щорічного опитування здобувачів Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень (2021 н.р.; 2022 н.р.) та щосеместрових внутрішніх опитувань ННІФ щодо задоволеності ОП (2020 н.р. – 2022 н.р.).</p> <p>Таким чином, документальна фіксація пропозицій стейкхолдерів відбувається на постійній основі, відсутність доказів документальної фіксації конкретних пропозицій стейкхолдерів щодо цілей та ПРН ОПП свідчить про схвалення і відсутність зауважень і конкретних побажань стейкхолдерів щодо цілей та ПРН ОПП.</p> <p>2. Названі у звіті ЕГ ФК 15 і 16, ПРН 20-25і не повинні формуватися обов'язковими компонентами. Вони спеціально визначені для запроваджених у програмі</p>

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
		<p>вибіркових блоків. Наявність у ОПП двох вибіркових блоків забезпечує право і можливості здобувачів вищої освіти для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Відповідно різні блоки цілісно направлені на різні напрями. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня освіти (стор. 12), зазначає: «Наведений у Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм конкретизують визначені у Стандарті компетентності й результати відповідно до певної філологічної спеціалізації та можуть зазначати додаткові». Додатково сформовані для ОПП ФК 15, ПРН 20-22, що формуються ВБ 1, відповідають напрямку «Китаєзнавчі студії: філологія та переклад». Додатково сформовані для ОПП ФК 16, ПРН 23-25, що формуються ВБ 2, відповідають напрямку «Китаєзнавчі студії: лінгвокультурологія та переклад». Решта ФК та ПРН за ОПП забезпечується вибірковими блоками у рівній мірі.</p> <p>Уніфікація додаткових ПРН та ФК таким чином, щоб вони формувались обома ВБ, знецінить специфіку і особливості кожного окремого вибіркового блоку.</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 1 до рівня В немає, що дозволяє нам. Враховуючи безумовну унікальність програми, пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми: Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p>	<p>Слабкі сторони та недоліки: У процесі аналізу ЗК, ФК та ПРН було виявлено, що вони забезпечуються вибірковими компонентами, що суперечить логічності та досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Відповідно до матриці ОП ЗК формуються ОК, ФК, ПРН також, крім ФК 15-16 та ПРН 20-25, що розроблені під блоки вибіркових компонентів, і формуються лише ВК.</p> <p>Рекомендації: ЕГ рекомендує до 1.09.23 р. переглянути ОК, які формують ЗК, ФК та ПРН і описати їх таким чином, щоб згадані</p>	<p>Шановна ЕГ помиляється і визначення нею слабких сторін дивує: існування \вибіркових блоків не може визначатися слабкою стороною програми і жоден визнаний в світі університет не переглядає своїх програм щороку.</p> <p>1. Вибіркові блоки за ОПП «Китайська мова і література та переклад, англійська мова» спрямовані на поглиблення знань і посилення компетентностей, передбачених основними компонентами. Логічність по досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання саме передбачає, що вибіркові дисципліни не можуть бути відокремлені або відірвані від основних ОК. Зазначені ФК 15-16 та ПРН 20-25, що окремо сформульовані для ВБ, відзначають індивідуальність вибіркових дисциплін. За Стандартом, «мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та фахових компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти» (стор. 7). Цю вимогу в ОПП дотримано у повній мірі, між тим вона не</p>

Критерії:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
	<p>компетенції та ПРН забезпечувалися основними ОК.</p> <p>ОПП не переглядається щорічно. Здобувачі освіти зазначають, що вони вносять пропозиції стосовно вдосконалення ОП, але ці пропозиції нікуди не входять, бо ЗВО не переглядає програму.</p> <p>Рекомендації: до 1.09.23 р. розмістити на Інтернет-сторінці кафедри проєкт ОПП і в подальшому щорічно здійснювати перегляд її змісту; врахувати пропозиції здобувачів освіти, дослухатися до них при перегляді ОП</p> <p>На сторінці кафедри відсутній проєкт ОП на наступний рік і нема куди подавати пропозиції стосовно удосконалення ОП.</p> <p>Рекомендації: до 1.09.23 створити Google-форму для збору пропозицій стосовно оновлення ОП, розмістити її на сторінці кафедри, щоб усі зацікавлені сторони могли висловлюватися щодо її оновлення.</p>	<p>передбачас, що ЗК, ФК та ПРН, що описують основні ОК, не можуть посилюватися вибірковими блоками.</p> <p>2. В описі ОПП зазначено термії дії освітньої програми: 5 років. Терміни планового перегляду ОП, за прикладом провідних європейських університетів, становлять від 2 до 5 років. Фактично упродовж дії даної ОП зміни вносилися один раз у 2020 р. і були оформлені у нову редакцію діючої програми.</p> <p>Про постійний моніторинг ОП свідчать надані ЕГ результати щорічного опитування здобувачів Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень (2021 н.р.; 2022 н.р.) та щосеместрових внутрішніх опитувань ННІФ щодо задоволеності ОП (2020 н.р. – 2022 н.р.), а також витяги з протоколів засідання кафедри, де обговорюються результати опитування здобувачів щодо переліку, обсягу, змісту освітніх компонентів та якості викладання.</p> <p>Зокрема у витягах наведено детальний аналіз гаранта ОП опитувань здобувачів і пункти на які слід звернути увагу, а саме: якість та доступність методичних матеріалів з певних навчальних дисциплін; необхідність практичного наповнення певних дисциплін та приведення їх у відповідність актуальним вимогам сучасного ринку праці. Моніторинг, врахування думки здобувачів відбувається постійно і предметно. Виходячи з цього, НПП активно займаються розробкою відповідних навчально-методичних матеріалів і практичного наповнення дисциплін, що зумовлює покращення якості освітньої програми, але не потребує внесення змін до освітньої програми.</p> <p>Тому в відомостях СО зазначено: На даному етапі відбувається постійний моніторинг та перегляд ОП, що наразі не призводить до її оновлення (стор.27).</p> <p>3. Нам зовсім незрозуміло на підставі чого ЕГ вважає що щороку має розроблятися проєкт нової редакції програми – це дуже дивна позиція.</p> <p>На сторінці освітньої програми, наданої ЕГ, наявні попередня та поточна редакції ОП. Також на сторінці вказана електронна пошта гаранта програми для рекомендацій та зауважень щодо ОП.</p> <p>При оновленні змісту освітньої програми в Університеті нова редакція має бути оприлюднена на сайті ОП принаймні за два місяці для її громадського обговорення, висунення зауважень і пропозицій, що відбувалося для попередньої і поточної редакції ОП і відбуватиметься надалі для нових редакцій ОП.</p>

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
		Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 2 до рівня В немає, що дозволяє нам враховуючи безумовні сильні сторони програми пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.	Поодинокі випадки навчання у неформальній освіті. ЕГ рекомендує пропонувати проєкти та платформи для навчання або розробити власні види неформальної освіти впродовж наступного навчального року. Наприклад, Результати неформальної освіти можуть перезараховуватись за рахунок публікаційної діяльності здобувачів, участі у конкурсах тощо.	Ніколи і ніде відсутність перезарахування результатів навчання у неформальній освіті не вважалася недоліком програми – недоліком є порушення законодавства (а право на перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті ЗВО України отримали лише у вересні 2022 року), або неналежний рівень забезпечення якості чи недотримання цілей програми (затверджені в університеті документи http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271 належним чином все це забезпечують), або безпідставна відмова у перезарахуванні – нічого подібного не відбувалося. Таким чином жодних підстав для формулювання зауважень або рекомендацій з цього приводу у ЕГ немає
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.	п. 3. «Крім того, здобувачі здійснюють апробацію результатів своєї дослідницької роботи шляхом виступу на наукових конференціях, оприлюднення тез доповідей та наукових статей, участі у конкурсах студентських робіт. Так, студентка М. Вороніна під керівництвом к. філол. наук М. Войни виборола друге місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі східних мов у 2021 році.» Незважаючи на кропітку роботу гаранта з вивчення та узагальнення результатів опитувань, які проводяться двічі на рік, опанування НПП нових знань, новітніх практик за спеціальністю під час підвищення кваліфікації, закордонних стажувань, участі у науково-практичних і	1. Інформація щодо студентки М. Вороніної у рамках ОПП «Китайська мова література та переклад, англійська мова» ЕГ не надавалася і не стосується даної ОП. Натомість у відомостях СО було надане покликання на сторінку ОП, де зазначено набагато більше наукових досягнень здобувачів вищої освіти за ОП: «Наукові керівники стимулюють студентів здійснювати апробацію результатів їхньої дослідницької роботи шляхом виступу на наукових конференціях, оприлюднення тез доповідей та наукових статей (https://drive.google.com/file/d/1MRZz0HPbIAMhk12SLf8oiCZGk98eYCil/view)» (стор. 19). 2. З метою запобігання застарілості та/або втрати актуальності пропозицій здобувачів вищої освіти щодо вдосконалення ОПП своєчасно обговорюються на засіданнях кафедри. Як вже було зазначено у коментарях до Критерію 2, у відомостях СО вказано: На даному етапі відбувається постійний моніторинг та перегляд ОП, що наразі не призводить до її оновлення (стор.27). Опановані НПП новітні практики у галузі філології активно та своєчасно включаються у навчальний процес, про що свідчать робочі програми навчальних

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
	<p>методичних конференціях, ОПП не підлягала щорічному перегляду щодо її актуальності з 2020 року.</p> <p>Рекомендуємо: до початку нового навчального року (01.09.23) оновити зміст ОПП з урахуванням зібраних та проаналізованих результатів опитувань, опанування НПП новітніх практик у галузі філології з метою запобігання застарілості та/або втрати актуальності пропозицій щодо її вдосконалення.</p>	<p>дисциплін, які щороку оновлюються (представлені на сайті ОП робочі програми оновлювалися безпосередньо перед початком 2022-2023 н.р., про що свідчить час їх затвердження НМК). Впровадження новітніх практик у галузі філології не потребує оновлення ОПП до нової редакції.</p> <p>Виходячи з відсутності об'єктивних зауважень, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 4 до рівня В немає</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5</p>	<p>Недостатнє практичне підтвердження використання правил АкД (здобувачі вищої освіти не поінформовані щодо дотримання норм академічної доброчесності повною мірою). ЕГ рекомендує активніше залучати стейкхолдерів до імплементації “нульової толерантності” щодо академічного плагіату, шляхом щосеместрового проведення інформаційних заходів, ознайомчих лекцій, круглих столів тощо.</p>	<p>Практичним підтвердженням використання правил АкД є свідчення к.філол.н. Козоріза О.П., призначеного за ОПП оператором UniCheck, відповідальним за перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат. З 2020 року й понині дві роботи показали рівень текстових збігів у 40% та 45% відповідно, що становить 1% всіх кваліфікаційних робіт за ОПП за вказаний період. Здобувачі вищої освіти були скеровані переписати роботи і пройти повторну перевірку UniCheck за власні кошти. Цей приклад свідчить про “нульову толерантність” щодо академічного плагіату у КНУТШ, і за ОПП зокрема.</p> <p>Ще одним практичним підтвердженням використання правил АкД є активна публікаційна активність здобувачів освіти за ОП, яка свідчить, що їх наукові праці проходять рецензування і приймаються до друку провідними науковими журналами в Україні й за кордоном.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення</p>	<p>Аналіз зведеної інформації про викладачів ОП (таблиця 2 звіту СО) виявив, що деякі НПП, задіяні до реалізації ОП мають недостатній рівень відповідності освітнім компонентам (Маковська Марія – ОК Практика перекладу китайської мови; Огнева Тетяна- ОК Українська і зарубіжна культура; Канова Ганна – Антична</p>	<p>Відповідно до таблиці 2 відомостей СО:</p> <p>Маковська Марія Андріївна, ОК Практика перекладу китайської мови: Навчальні посібники для ЗВО: Практика перекладу: суспільно-політичні тексти. Навчальний посібник. Видавництво «Віват», м. Ірпінь, 2020. 144 с.; Галузевий переклад (китайська мова). Навчальний посібник. Київ, 2020. 223 с.</p> <p>Огнева Тетяна Костянтинівна, ОК Українська і зарубіжна культура: Монографія: Український модернізм: варіативність світоглядних концепцій: Монографія/ К.:</p>

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
у контексті Критерію 6:	<p>література). Крім того, більшість НПП в таблиці 2 звіту СО вказують праці датовані 2004 – 2017 роками.</p> <p>Рекомендації: забезпечити відповідність НПП освітнім компонентам, до викладання яких вони задіяні, за рахунок сучасних наукових здобутків (датовані не пізніше 5 років) до кінця 2024 року.</p>	<p>ВАДЕКС, 2019,- с. 424; Статті: Об’єктивація гуманістичних ідей у культурі України XVII століття. Українські культурологічні студії, №2(3). 2018. С.22 -33; Особливості розвитку сучасного мистецтва і кінематографу Китаю, Кореї та Японії. Українські культурологічні студії, №1(6), 2020, С.69 – 84. Канова Ганна Олександрівна, ОК Антична література: Історія зарубіжної літератури: частина 1. Історія античної літератури. Навчально-методичний комплекс для студентів 1 курсу. К., 2022. 91 с.; Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Тенденції розвитку світового літературного процесу». К., 2022. 53 с.</p> <p>Вважаємо, що вказані викладачі мають достатній рівень відповідності вказаним освітнім компонентам.</p> <p>Вважаємо коментар щодо того, що більшість НПП в таблиці 2 звіту СО вказують праці датовані 2004 – 2017 роками, загальним і безпідставним: понад 70% вказаних у відомостях СО науково-методичних публікацій і наукових статей НПП датовані 2018-2023 роками.</p>
	<p>Положення про рейтингування науково-педагогічного персоналу університету наразі знаходиться на стадії розробки, а оцінювання досягнень викладачів реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування щодо якості викладання.</p> <p>Рекомендації: активізувати роботу щодо запровадження ефективної загальноуніверситетської системи рейтингування науково-педагогічного персоналу та розглянути можливість оприлюднення результатів такого оцінювання.</p>	<p>Незрозуміло на підставі чого ЕГ зробила висновок що <i>«оцінювання досягнень викладачів реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування щодо якості викладання»</i>, адже ЕГ доводилась інформація що за основу рейтингування викладачів Університетом взяті вимоги професійного стандарту. Університет не вважає свою систему рейтингування викладачів такою яка вимагає негайних змін.</p> <p>Що ж до оприлюднення рейтингів НПП то більшість університетів Європи, Канади і США вважає таку практику неетичною часто прямо забороняє своїми засадничими документами.</p> <p>В жодному разі ми не можемо виконувати таку рекомендацію.</p>
Критерій Освітнє середовище та	7. На сайті відсутні робочі програми окремих навчальних дисциплін вільного вибору студента (ВБ.2.12 Релігійно-філософський дискурс у Китаї, ВБ.2.13 Міжкультурна	ОП «Китаєзнавчі студії: лінгвістика та переклад» не існує. Як було зазначено гарантом під час зустрічей з ЕГ на сайті опубліковані всі робочі програми основних ОК і всіх вибіркових дисциплін, що викладаються здобувачам

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
<p>матеріальні ресурси:</p>	<p>комунікація в китайсьмовному просторі, ВБ.2.14 Сучасна література Китаю (2 пол. ХХ ст.)), які представлено анотаціями, що містять лише стислу загальну інформацію про освітній компонент.</p> <p>Рекомендація: науково-педагогічним (педагогічним) працівникам, які задіяні до викладання освітніх компонентів за ОП, до початку 2023-2024 н.р. розробити і розмістити на сайті ННІФ робочі програми усіх навчальних дисциплін вільного вибору студента за ОП «Китаєзнавчі студії: лінгвістика та переклад».</p>	<p>вищої освіти у поточному 2022-2023 н.р.(як за ОП редакції 2019 року, так і за ОП редакції 2020 року).</p> <p>На сайті присутні анотації дисциплін за вибірковими блоками, які будуть викладатися у 2023-2024 н.р. (4 курсу за освітньою програмою редакції 2020 року). Робочі програми навчальних дисциплін затверджують на кафедрах у червні, і засіданням НМК у серпні безпосередньо перед новим навчальним роком. Всі програми зазначеним вибіркових блоків на даний момент розроблені, проте їх оприлюднення неможливе без належного попереднього затвердження.</p> <p>Виходячи з відсутності об'єктивних зауважень, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 7 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p>	<p>Побажання здобувачів, роботодавців, НПП щодо внесень змін до ОПП подаються в усному вигляді та не обговорюються усіма зацікавленими сторонами; не здійснюється щорічний перегляд ОПП.</p> <p>Рекомендації: ЕГ рекомендує здійснити перегляд ОПП до 01.09.23 р. з урахуванням побажань зацікавлених сторін, перед переглядом ОПП організувати спільну зустріч проектної групи, здобувачів, представників студентського самоврядування та роботодавців для спільного обговорення пропозицій щодо змісту ОП; запровадити у 23/24 н.р. практику анонімного опитування НПП щодо змісту ОПП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри.</p>	<p>Подібні недоліки вже було вказано для Критеріїв 1 та 2.</p> <p>Нам не зрозуміло чому ЕГ вважає що програма має щорічно переглядатися – звідки взялася така норма? Навпаки – щорічний перегляд програми може свідчити про її недосконалість.</p> <p>В описі ОПП зазначено термії дії освітньої програми: 5 років. Терміни планового перегляду ОП, за прикладом провідних європейських університетів, становлять від 2 до 5 років. Фактично упродовж дії даної ОП зміни вносилися один раз у 2020 р. і були оформлені у нову редакцію діючої програми.</p> <p>Про постійний моніторинг ОП свідчать надані ЕГ результати щорічного опитування здобувачів Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень (2021 н.р.; 2022 н.р.) та щосеместрових внутрішніх опитувань ННІФ щодо задоволеності ОП (2020 н.р. – 2022 н.р.), а також витяги з протоколів засідання кафедри, де обговорюються результати опитування здобувачів щодо переліку, обсягу, змісту освітніх компонентів та якості викладання.</p> <p>Зокрема у витягах наведено детальний аналіз гаранта ОП опитувань здобувачів і пункти на які слід звернути увагу, а саме: якість та доступність методичних матеріалів з певних навчальних дисциплін; необхідність практичного наповнення певних дисциплін та приведення їх у відповідність актуальним вимогам сучасного ринку праці. Моніторинг, врахування думки здобувачів відбувається постійно і предметно. Виходячи з цього, НПП активно займаються розробкою відповідних навчально-методичних матеріалів і практичного наповнення дисциплін, що</p>

Критерій:	Звіт Експертної групи:	Коментар Університету:
		<p>зумовлює покращення якості освітньої програми, але не потребує внесення змін до освітньої програми.</p> <p>Опитування НПП здійснюється на підставі затвердженого положення в установлені терміни</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність: Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p>	<p>На сайті ЗВО немає розділу, що містить інформацію щодо проекту змін до ОПП та звіту про результати громадського обговорення. Рекомендації: через опитування, організацію зустрічей-консультацій, засідання робочих груп забезпечити регулярну участь здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів у громадських обговореннях проекту ОПП. На початку кожного навчального року (до 01.09.) на офіційній сторінці ЗВО розміщувати актуальну інформацію щодо її оновлення та вдосконалення.</p>	<p>Опис ЕГ цього недоліку базується на незрозумілому ставленні ЕГ до частоти оновлення програм – щодо цих питань ми вже достатньо висловились відповідаючи на зауваження по критерію 2.</p> <p>Звідки ЕГ взяла що програми має щорічно оновлюватись нам незрозуміло.</p> <p>Просимо ЕГ не зважати на це зауваження і цю рекомендацію.</p> <p>Виходячи з відсутності об’єктивних зауважень саме за критерієм 9, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 9 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>